

**ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO
ADMINISTRATORIAUS 2017 M. VEIKLOS ATASKAITA**

Turinys

Veiklos ataskaitoje vartojami apibrėžimai	3
1. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administratoriaus išnagrinėti prašymai ir priimti sprendimai	4
2. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administratoriaus skirtos išmokos	8
3. Ilgalaikio darbo išmokų fondo lėšos	9
4. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimo išlaidos	10

**VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

**ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO ADMINISTRATORIAUS 2017 M. VEIKLOS
ATASKAITA**

2018 m. gegužės *24* d. Nr. *F34-1-3*
Vilnius

Veiklos ataskaitoje vartojami apibrėžimai

GIFI – Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymas.

Ilgalaikio darbo išmokų fondo administratorius – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir kitos Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos, vykdančios Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimą.

Ilgalaikio darbo išmoka – ilgalaikio darbo pasibaigimo atveju suteikiama papildoma finansinė garantija atleistam darbuotojui.

Įmokos – darbdavių mokamos nustatytos įmokos.

Įmokų administratorius – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir kitos Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos.

Įmokų mokėtojas – darbdavys, mokantis nustatytas įmokas.

Taryba – Garantinio fondo ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo priežiūros organas, sudarytas iš darbdavių organizacijų, profesinių sąjungų organizacijų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovų. Tarybos funkcijas atlieka Valstybinio socialinio draudimo fondo taryba.

1. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administratoriaus išnagrinėti prašymai ir priimti sprendimai

Ilgalaikio darbo išmokų fondas pradėjo veikti nuo 2017 m. liepos 1 d. Teisę į ilgalaikio darbo išmoką turi asmuo, kurio darbo santykiai pagal nutraukiamą darbo sutartį su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsėsi daugiau nei penkerius metus ir kuris yra atleistas Darbo kodekso 57 straipsnyje nurodytu pagrindu ir kai jį atleidus iš darbo tarp jo ir darbdavio per trijų mėnesių laikotarpį po atleidimo nesudaroma nauja darbo sutartis. Pagal Darbo kodekso 57 straipsnį darbo sutartis nutraukiama darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės.

Ilgalaikio darbo išmokas darbuotojai gali pradėti gauti tik praėjus 3 mėnesiams po atleidimo, o prašymą pateikti gali per 6 mėn. po atleidimo. Ilgalaikio darbo išmoka iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo nėra mokama buvusiems biudžetinių įstaigų ir Lietuvos banko darbuotojams.

2017 m. antrąjį pusmetį visoje šalyje pagal Darbo kodeksą 57 straipsnį buvo atleista 3,8 tūkst. žmonių ir tai sudarė 1,2 proc. nuo visų atleistųjų (*1 lentelė*). Per tą patį laikotarpį pagal Darbo kodekso 57 straipsnį buvo atleista 1,9 tūkst. žmonių, kurie buvo išdirbę pas tą patį darbdavį ne mažiau nei 5 metus ir tai sudarė 6,3 proc. nuo visoje šalyje atleistų asmenų, išdirbusių nepertraukiamai ne mažiau nei 5 metus. Pagal tą patį Darbo kodekso straipsnį nebiudžetiniame sektoriuje buvo atleista 1,4 tūkst. žmonių, kurie buvo išdirbę pas tą patį darbdavį ne mažiau nei 5 metus ir tai sudarė 5,9 proc. nuo nebiudžetiniame sektoriuje atleistų asmenų, išdirbusių nepertraukiamai ne mažiau nei 5 metus.

1 lentelė. Atleisti asmenys visoje šalyje ir atskirai pagal sektorius, išskiriant išdirbto darbo trukmę

Kategorija	Visoje šalyje, neatsižvelgiant į išdirbto darbo trukmę	Pas tą patį darbdavį išdirbę 5 m. ir daugiau		
		Visoje šalyje	iš jų: biudžetiniame sektoriuje	iš jų: nebiudžetiniame sektoriuje
Atleisti pagal visus DK str.	319 813	30 494	6 962	23 532
Iš jų atleisti pagal DK 57 str.	3 836	1 912	514	1 398
<i>Atleistų pagal DK 57 str. dalis, proc.</i>	<i>1,2</i>	<i>6,3</i>	<i>7,4</i>	<i>5,9</i>

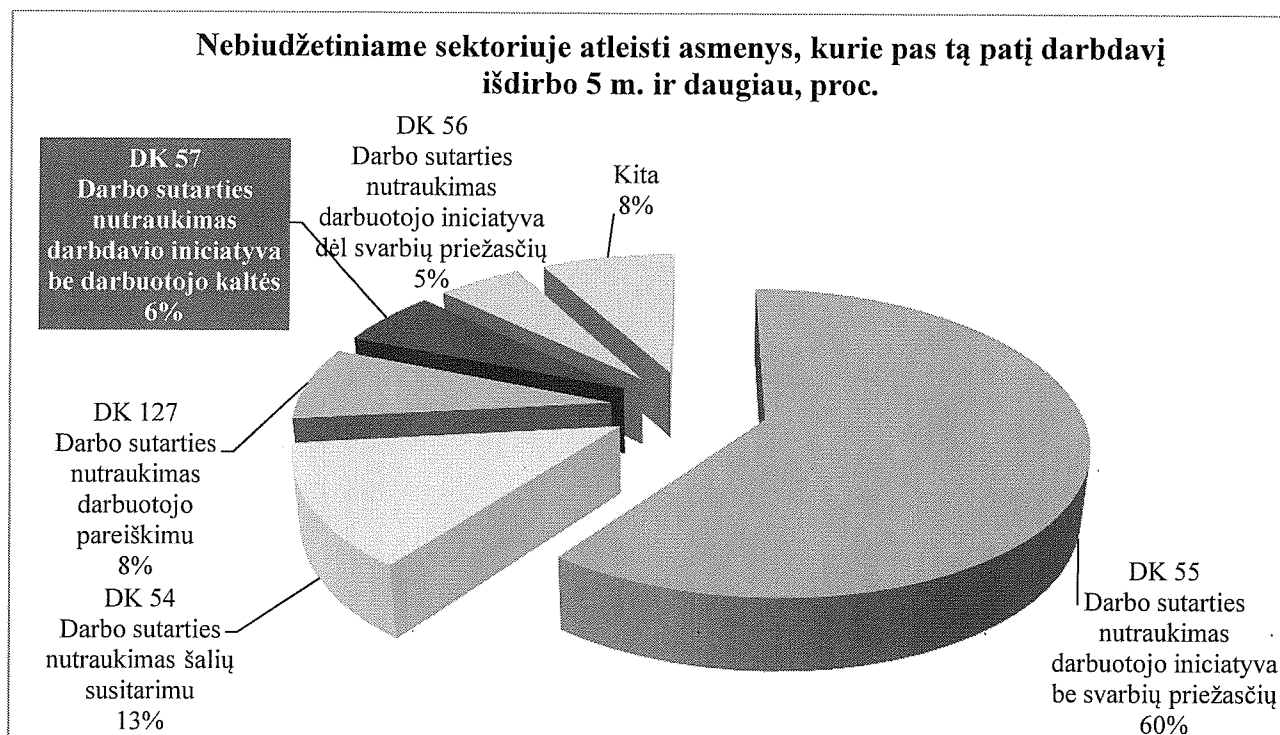
2017 m. liepos - gruodžio mėn. daugiausiai, 60 proc., nebiudžetiniame sektoriuje (išdirbus nepertraukiamai nemažiau nei 5 metus) buvo atleista asmenų pagal Darbo kodekso 55 straipsnį, kai darbo sutartis nutraukiama darbuotojo iniciatyva be svarbių priežasčių (2 lentelė). Tame pačiame sektoriuje apie 13 proc. atleistųjų darbo sutartį nutraukė šalių susitarimu (Darbo kodekso 54 str.), o 8 proc. atleistųjų darbo sutartį nutraukė darbuotojo pareiškimu (Darbo kodekso 127 str.)

2 lentelė. Nebiudžetiniame sektoriuje atleisti asmenys, kurie pas tą patį darbdavį išdirbo 5 m. ir daugiau

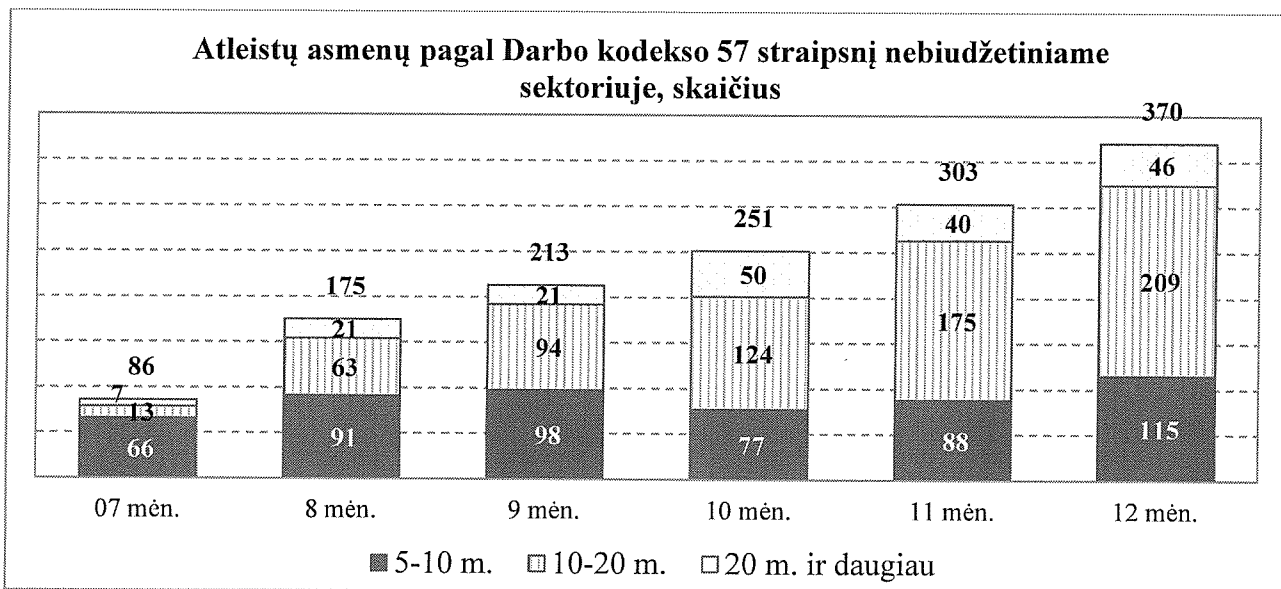
DK straipsniai		DK 55	DK 54	DK 127	DK 57	DK 56	Kiti*
Straipsnio pavadinimas		Darbo sutarties nutraukimas darbuotojo iniciatyva be svarbių priežasčių	Darbo sutarties nutraukimas šalių susitarimu	Darbo sutarties nutraukimas darbuotojo pareiškimu	Darbo sutarties nutraukimas darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės	Darbo sutarties nutraukimas darbuotojo iniciatyva dėl svarbių priežasčių	Kita
Iš viso	23 532	14 147	3 058	1 839	1 398	1 204	1 886
Iš viso, proc.	100	60	13	8	6	5	8

* Kiti DK straipsniai, pagal kuriuos atleisti asmenys atskirai nesudarė po 4 proc. nuo atleistųjų.

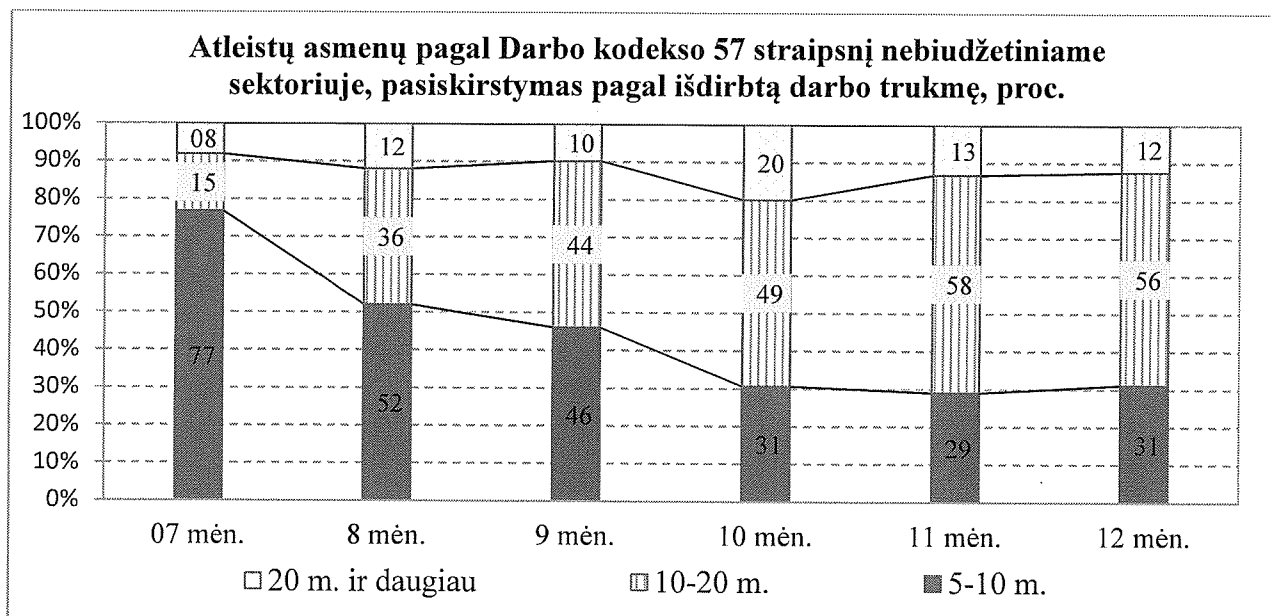
Atleisti asmenys pagal Darbo kodekso 57 straipsnį užėmė ketvirtą vietą ir sudarė 6 proc. visų atleistų šiame sektoriuje asmenų, kurie pas tą patį darbdavį buvo nepertraukiamai išdirbę ne mažiau nei 5 metus. (2 lentelė). 5 proc. atleistųjų darbo sutartį nutraukė darbuotojo iniciatyva dėl svarbių priežasčių (Darbo kodekso 56 str.). Atleidimai pagal kitus darbo kodekso straipsnius atskirai nesudarė daugiau nei 4 proc. visų šio sektoriaus atleistųjų, nepertraukiamai pas tą patį darbdavį išdirbusių ne mažiau nei 5 metus.

Pagal Darbo kodekso 57 straipsnį nebiudžetiniame sektoriuje buvo atleista 1,4 tūkst. žmonių, kurie buvo išdirbę pas tą patį darbdavį ne mažiau nei 5 metus. Atsiradus šiam naujam Darbo kodekso straipsniui, atleistų pagal šį straipsnį asmenų skaičius vidutiniškai kas mėnesį padidėdavo penktadaliu.

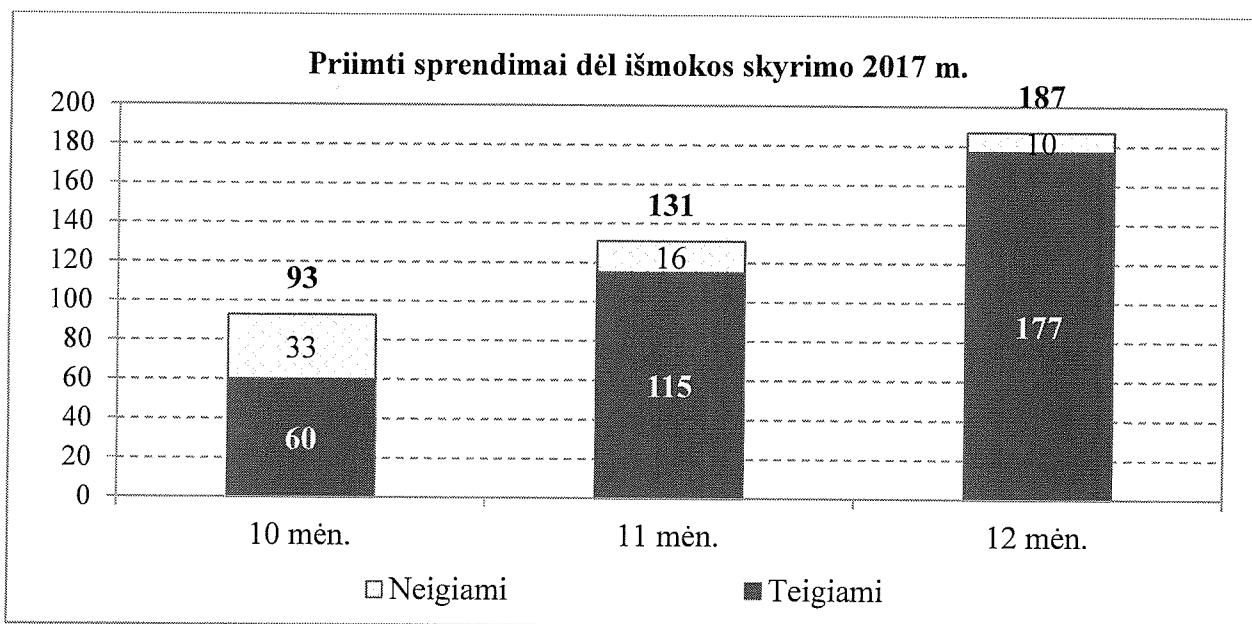

2017 m. liepos - gruodžio mėn. keitėsi atleistų asmenų pasiskirstymas pagal išdirbtą nepertraukiamą darbo trukmę, kol paskutinius tris metų mėnesius išryškėjo pastovios tendencijos. Gruodžio mėn. duomenimis, 56,5 proc. atleistų darbuotojų pas tą patį darbdavį buvo išdirbę 10-20 metų, 31,1 proc. buvo išdirbę 5-10 metų, o 12,4 proc. darbuotojų buvo išdirbę daugiau nei 20 metų.

Dėl ilgalaikio darbo išmokos skyrimo asmuo gali kreiptis nuo pirmos atleidimo iš darbo dienos ir ne vėliau kaip per 6 mėnesius po atleidimo iš darbo.

Per 2017 m. buvo gauti 907 prašymai ir buvo priimta 411 sprendimų, iš kurių 352 buvo teigiami sprendimai (86 proc.), o 59 – neigiami (3 lentelė). 496 prašymai buvo laukimo stadijoje, nes sprendimas skirti ilgalaikio darbo išmoką priimamas praėjus 3 mėn. po atleidimo dienos. Pirmieji sprendimai skirti ilgalaikio darbo išmoką buvo priimti spalio mėnesį.

Spalio mėnesį buvo priimti 93 sprendimai, iš kurių teigiamų sprendimų buvo 60 arba 64,5 proc. nuo visų sprendimų (3 lentelė). Lapkričio mėnesį priimtas 131 sprendimas, iš kurių teigiamų sprendimų buvo 115 arba 87,8 proc. nuo visų sprendimų. Gruodžio mėnesį buvo priimti 187 sprendimai, iš kurių teigiamų sprendimų buvo 177 arba 94,6 proc. nuo visų sprendimų.

3 lentelė. 2017 m. liepos-gruodžio mėn. priimtų sprendimų skaičius

Laikotarpis	Sprendimų skaičius	iš jų: teigiami	iš jų: neigiami	Priimtų teigiamų sprendimų dalis nuo visų sprendimų, proc.
7 mėn.	-	-	-	-
8 mėn.	-	-	-	-
9 mėn.	-	-	-	-
10 mėn.	93	60	33	64,5
11 mėn.	131	115	16	87,8
12 mėn.	187	177	10	94,6
Iš viso	411	352	59	85,6

2. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administratoriaus skirtos išmokos

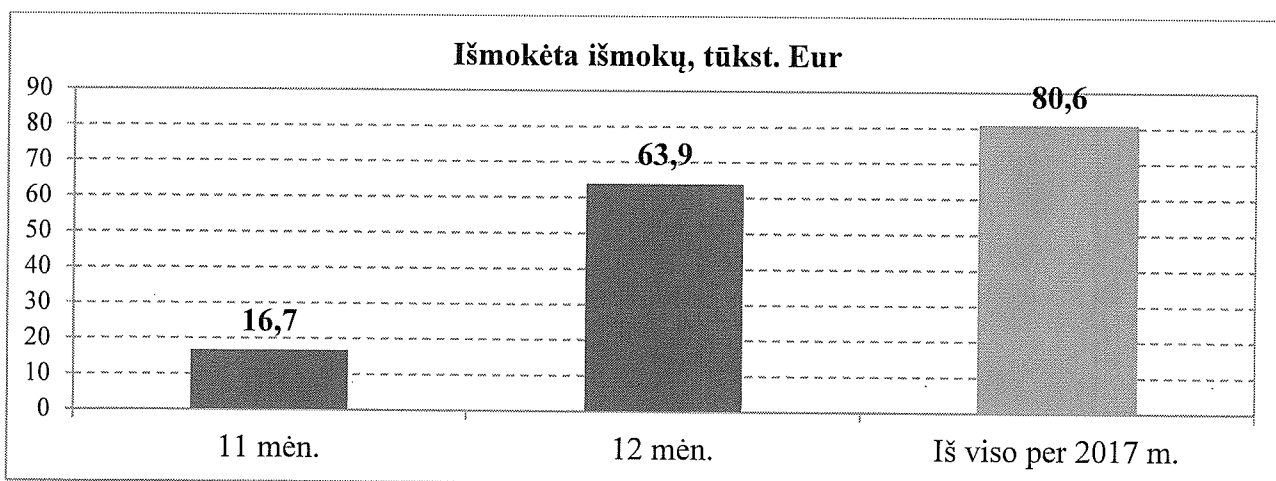
Ilgalaikio darbo išmoka skiriama: (1) vieno vidutinio mėnesio darbo užmokesčio dydžio, kai asmuo iki atleidimo dirbo nuo 5 iki 10 metų; (2) dviejų vidutinių mėnesio darbo užmokesčių dydžio, kai asmuo dirbo nuo 10 iki 20 metų; (3) trijų vidutinių mėnesio darbo užmokesčių dydžio, kai asmuo dirbo 20 ir daugiau metų. Vidutinis mėnesio darbo užmokestis apskaičiuojamas pagal paskutinių 12 mėnesių darbuotojo gautas su darbo santykiais susijusias pajamas.

2017 m. iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokėta 80,6 tūkst. Eur. Ilgalaikio darbo išmokas gavo 229 gavėjai, o vidutinė ilgalaikio darbo išmoka buvo 342,5 Eur.

4 lentelė. Iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokėtų išmokų duomenys

Laikotarpis	Išmokėta išmokų, tūkst. Eur	Išmokų gavėjų skaičius	Vidutinė išmoka, Eur
7 mėn.	-	-	-
8 mėn.	-	-	-
9 mėn.	-	-	-
10 mėn.	-	-	-
11 mėn.	16,7	60	241,4
12 mėn.	63,9	169	378,4
Iš viso	80,6	229	342,5

2017 m. lapkričio mėn. iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokėta 16,7 tūkst. Eur, gruodžio mėn. – 63,9 tūkst. Eur arba beveik tris kartus daugiau nei lapkričio mėn.

2017 m. lapkričio mėn. ilgalaikio darbo išmoką gavo 60 gavėjų, o jų gauta vidutinė išmoka buvo 241,4 Eur. 2017 m. gruodžio mėn. ilgalaikio darbo išmoką gavo 169 gavėjai, o jų gauta vidutinė išmoka buvo 378,4 Eur.

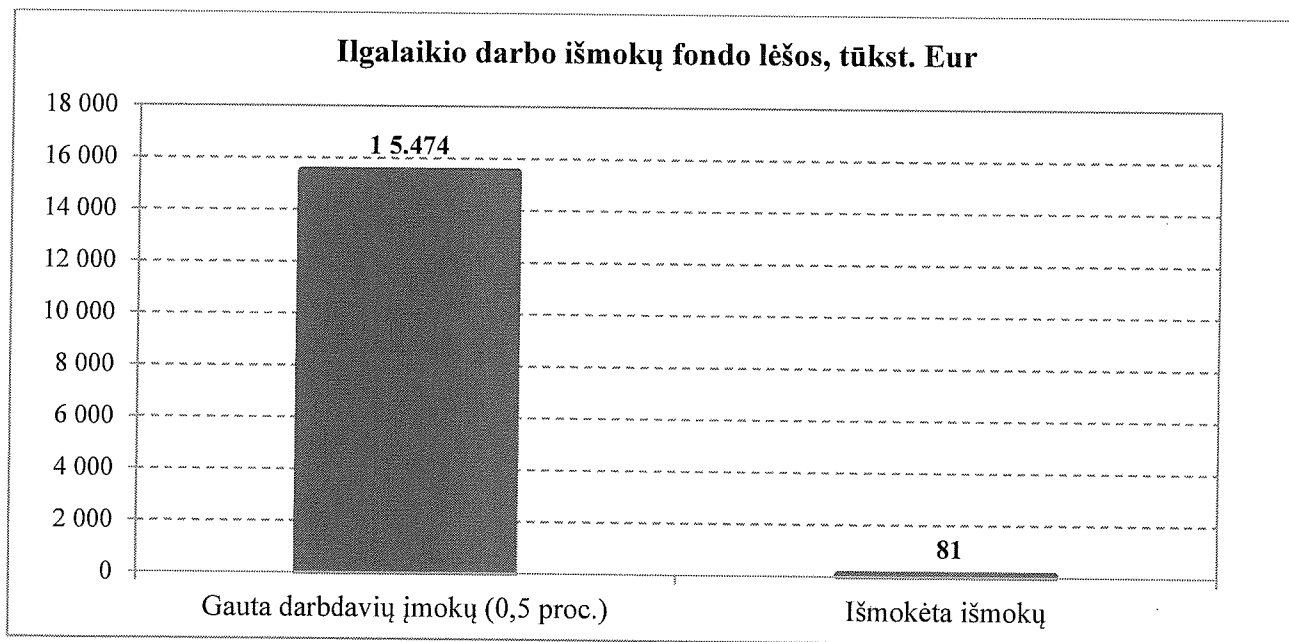
3. Ilgalaikio darbo išmokų fondo lėšos

Darbdavių įmokos į Ilgalaikio darbo išmokų fondą per 2017 m. sudarė 15 474,1 tūkst. Eur. Iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokų išmokėta už 80,6 tūkst. Eur.

5 lentelė. Gautų darbdavių įmokų ir išmokėtų išmokų duomenys, tūkst. Eur

Laikotarpis	Gauta darbdavių įmokų (0,5 proc.)	Išmokėta išmokų suma
7 mėn.	-	-
8 mėn.	-	-
9 mėn.	4 052,5	-
10 mėn.	4 030,6	-
11 mėn.	4 021,2	16,7
12 mėn.	3 369,8	63,9
Iš viso	15 474,1	80,6

Išmokos iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo mokėtos lapkričio ir gruodžio mėn. Gruodžio mėn. buvo išmokėta išmokų beveik tris kartus daugiau nei lapkričio mėn.

4. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimo išlaidos

2017 m. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimui buvo numatyta 180 tūkst. Eur lėšų, iš jų 94 tūkst. Eur įmokų administravimui ir 86 tūkst. Eur išmokų administravimui.

6 lentelė. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimo lėšos

	Sąmata, tūkst. Eur	Faktinis panaudojimas, tūkst. Eur	Skirtumas, tūkst. Eur	Skirtumas, proc.
Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimui numatytų lėšų suma	180	25,1	-154,9	-86,1
1. Ilgalaikio darbo išmokų fondo įmokų administravimas	94	16,6	-77,4	-82,3
2. Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokų administravimas	86	8,5	-77,5	-90,1

Ilgalaikio darbo išmokų fondo sąmatos vykdymo ataskaita atvaizduojama pinigų srautų principu, todėl apmokėtos Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimo išlaidos apima tik III ketvirčio duomenis, nes priskaičiuotos 2017 m. IV ketvirčio administravimo išlaidos bus apmokėtos 2018 m. I ketvirtyje.

2017 m. III ketvirtį nuo pervestos 4 052,5 tūkst. Eur sumos į Ilgalaikio darbo išmokų fondą pritaikytas 0,41 proc. įmokų surinkimo tarifas, todėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo įmokų administravimo lėšos buvo 16,6 tūkst. ($4\,052,5 \times 0,41\% = 16,6$ tūkst. Eur).

2017 m. III ketvirtį administravimo išlaidos, tenkančios vienam darbuotojui buvo 4,24 tūkst. Eur. Darbuotojų, kurių veikla susijusi su Ilgalaikio darbo išmokų administravimu, buvo 2, todėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo įmokų administravimo lėšos buvo 8,5 tūkst. Eur ($4,24 \times 2 = 8,5$ tūkst.).

Direktorius

Mindaugas Sinkevičius